

Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie,
z dnia 2024 r.

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ²⁾	Cel działań ochronnych ³⁾
1.	3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (<i>Ranunculion fluitantis</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 9,6 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne – włosieniczniki	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 10% areалу siedliska, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 10% areálu oraz oceny złej U2 w obrębie maksymalnie 80% areálu siedliska.</p> <p>Pokrycie transektu włosienicznikami (za wyjątkiem <i>Batrachium circinatum</i>) co najmniej na 2 w skali MMOR (FV).</p> <p>U1 - Nieliczna obecność gatunków włosieniczników (za wyjątkiem <i>B. circinatum</i>)</p> <p>U2 - Brak włosieniczników typowych dla siedliska.</p> <p>Wskaźnik oceniany dla podtypu siedliska ze stwierdzonymi gatunkami reofilnych włosieniczników z rodzaju <i>Batrachium</i> – w tym przypadku dla dolnego odcinka Bielawy powyżej Niemicy, wówczas w randze kardynalnego. Oceniany jako fakultatywny na silnie zacienionych odcinkach cieków o właściwych cechach ekologicznych oraz w obrębie niewielkich cieków, lub górnych odcinków cieków (głównie źródłiskowych) z wykształconą roślinnością ze związku <i>Ranunculion fluitantis</i> (inne zespoły i zbiorowiska niż <i>Ranunculetum fluitantis</i>).</p>
		Gatunki charakterystyczne – inne	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 50% areálu siedliska.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 50% areálu siedliska.</p>

²⁾ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy. Wskaźniki kardynalne zaznaczono pogrubioną czcionką.

³⁾ Użyte oceny FV (stan ochrony właściwy), U1 (stan ochrony niezadowolający) oraz U2 (stan zły) wynikają z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

	<p>FV - Obecność co najmniej 2 gatunków charakterystycznych/wskaźnikowych o łącznym pokryciu co najmniej 4 w skali MMOR.</p> <p>U1 - Obecność co najmniej 1 gatunku charakterystycznego/wskaźnikowego o pokryciu co najmniej 3 w skali MMOR.</p> <p>Dopuszcza się możliwość całkowitego braku roślinności na odcinkach silnie zacienionych, o właściwych cechach ekologicznych (o wysokim stopniu naturalności) dla rozwoju siedliska (wówczas także ocena U1).</p> <p>Za gatunki wskaźnikowe uznaje się m.in.: <i>Berula erecta</i> fo. <i>submersa</i>, <i>Veronica beccabunga</i> fo. <i>submersa</i>, <i>Veronica anagallis-aquatica</i> fo. <i>submersa</i>, <i>Callitriche</i> sp., <i>Potamogeton alpinus</i>, <i>Fontinalis antipyretica</i>, <i>Hildenbrandia rivularis</i>, <i>Nasturtium officinale</i>, <i>Sparganium emersum</i> fo. <i>submersa</i>, <i>Potamogeton bechrtoldii</i>, <i>Chara</i> sp. oraz inne gatunki uznane przez eksperta wyróżniające lokalnie postać siedliska.</p> <p>Wskaźnik oceniany obligatoryjnie na wszystkich stanowiskach siedliska w obszarze, w randze kardynalnego.</p>
Materiał dna koryta	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 50% areалу siedliska w obszarze oraz oceny niezadowolającej U1 w obrębie maksymalnie 50% areалу siedliska.</p> <p>FV - Co najmniej 20% gruboziarnistego materiału dna (żwir, kamienie), udział frakcji mułowej nie przekracza 20%.</p> <p>U1 - < 20% gruboziarnistego materiału dna (żwir, kamienie), udział frakcji mułowej nie przekracza 20%.</p>
Ocena stanu ekologicznego	<p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV na całym areale siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Co najmniej dobry stan ekologiczny - wartość MIR >35, I lub II klasa.</p>
Pokrycie transektu przez moczarkę kanadyjską	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 75% areálu siedliska w obszarze oraz oceny niezadowolającej U1 w obrębie maksymalnie 25% areálu siedliska.</p> <p>FV - Pokrycie nie większe niż 2 w skali MMOR.</p> <p>U1 - Pokrycie 3-5 w skali MMOR.</p>
Przepływy	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 25% areálu siedliska, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 50% areálu siedliska oraz oceny złej U2 w obrębie maksymalnie 25% areálu siedliska.</p>

	<p>FV - Powyżej 40% szybkich typów przepływu - kipieli, rwący, wartki.</p> <p>U1 - 10-40% szybkich typów przepływu.</p> <p>U2 - < 10% szybkich typów przepływu.</p>
Spiętrzenie wód rzeki	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie co najmniej 90% areálu siedliska.</p> <p>Osiągnięcie oceny FV (z oceny niezadowolającej U1) w obrębie około 10% areálu siedliska.</p> <p>FV - Brak spiętrzeń rzeki.</p> <p>U1 - Obecne ale oddziałuje na mniej niż 33% długości badanego odcinka rzeki.</p>
Naturalne elementy morfologiczne	<p>Utrzymanie oceny na poziomie co najmniej właściwej FV w obrębie co najmniej 90% areálu siedliska.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 w obrębie maksymalnie 10% areálu siedliska.</p> <p>FV - Obecność co najmniej 3 naturalnych elementów morfologicznych tj.: odsypy, bystrza, podcięcia brzegów, wyspy, głazy, gruby rumosz drzewny.</p> <p>U1 - Obecność 1-2 naturalnych elementów morfologicznych.</p>
Wskaźnik naturalności siedliska (HQA)	<p>Utrzymanie oceny na poziomie co najmniej właściwej FV w obrębie co najmniej 90% areálu siedliska.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 w obrębie maksymalnie 10% areálu siedliska.</p> <p>FV - Wartość wskaźnika HQA większa lub równa 50.</p> <p>U1 - HQA: 30-50.</p>
Wskaźnik przekształcenia siedliska (HMS)	<p>Utrzymanie oceny na poziomie właściwym FV w obrębie całego areálu siedliska.</p> <p>FV - Wartość wskaźnika HMS mniejsza lub równa 20.</p>
Gatunki inwazyjne	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie całego areálu siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Brak lub obecność maksymalnie 1-2 gatunków obcych (wyjątek <i>Elodea canadensis</i>) z których żaden nie jest liczny.</p>
Ścieki	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 70% areálu siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% areálu siedliska.</p> <p>FV - Brak dopływu ścieków.</p>

2.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion</i>)		U1 - Istnieje źródło dopływu ścieków (w tym oczyszczonych ścieków komunalnych), pochodzących także z ośrodków hodowli ryb, nie zaobserwowano zastoisk ścieków.
		Zacienienie rzeki	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 10% areálu siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 10% areálu oraz oceny U2 w obrębie około 80% areálu siedliska. FV - Maksymalnie 50% stopień zacienienia koryta rzeczno- U1 - 50-80% stopień zacienienia. U2 - >80% zacienienia koryta. Uwaga: Zacienienie cieków w obszarze z uwagi na leśnych charakter dolin jest zjawiskiem naturalnym.
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areálu siedliska przyrodniczego (min. 14 ha) na poziomie oceny właściwej (FV).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 50% areálu siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% stanowisk siedliska w obszarze. FV - Liczne gatunki charakterystyczne/diagnostyczne (≥ 4) dla związku <i>Arrhenatherion</i> (dla zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i> ≥ 3) oraz niższych syntaksonów. U1 - Średnioliczne gatunki charakterystyczne/diagnostyczne (≥ 3) dla związku <i>Arrhenatherion</i> (dla zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i> ≥ 2) oraz niższych syntaksonów. Do grupy gatunków charakterystycznych/diagnostycznych w obszarze zaliczono m.in.: <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Rumex thyrsiflorus</i> , <i>Crepis biennis</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Galium mollugo</i> , <i>Galium album</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Geranium pratense</i> , <i>Pastinaca sativa</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Poa pratensis</i> , <i>Leucanthemum vulgare</i> .
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 50% areálu siedliska w obszarze. Utrzymanie oceny U1 w obrębie około 50% areálu siedliska w obszarze. FV - Brak gatunków dominujących lub status dominanta osiągają gatunki charakterystyczne (FV). U1 - Silna dominacja (>50%) gatunków typowych dla łąk świeżych.
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie całego areálu siedliska. FV - Brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności.

		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny niezadowalającej U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>FV - Brak gatunków silnie ekspansywnych lub ich pokrycie < 20% (FV).</p> <p>U1 - Łączne pokrycie gatunków ekspansywnych od 20 do 50% (np. <i>Deschampsia caespitosa</i>, <i>Holcus lanatus</i>, <i>Calamagrostis epigejos</i>, <i>Agrostis capillaris</i>, <i>Urtica dioica</i>, <i>Cirsium arvense</i>).</p>
		Ekspansja krzewów i podrost drzew	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 90% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny niezadowalającej U1 w obrębie maksymalnie 10% zasobów siedliska.</p> <p>FV - Pokrycie krzewów i podrostów drzew < 1%.</p> <p>U1 - Pokrycie krzewów i podrostów drzew 1-5%.</p>
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 90% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny niezadowalającej U1 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>FV - Brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna (zwarte płyty o pow. > 0,5 ha występujące w sąsiedztwie zbiorowisk powiązanych ekologicznie).</p> <p>U1 - Średni stopień fragmentacji płatów (płyty od kilkunastu do kilkudziesięciu arów występujące głównie w sąsiedztwie zbiorowisk powiązanych ekologicznie).</p>
		Wojłok (martwa materia organiczna)	<p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 90% areалу siedliska oraz oceny niezadowalającej U1 w obrębie maksymalnie 10% areалу siedliska.</p> <p>FV - Grubość wojłoku: < 2 cm.</p> <p>U1 - Wojłok: 2-5 cm.</p>
3.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areálu siedliska przyrodniczego (min. 3 ha) na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 10% areálu siedliska, oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 50% areálu siedliska oraz oceny złej U2 w obrębie około 40% areálu siedliska.</p> <p>FV - Występuje > 8 gatunków charakterystycznych (lub ich pokrycie > 50%).</p> <p>U1 - Występują 4-8 gatunki charakterystyczne (lub pokrycie gatunków charakterystycznych min. 20%).</p> <p>U2 - Występuje < 4 gatunków charakterystycznych o niewielkim pokryciu.</p> <p>Do gatunków charakterystycznych dla siedliska w obszarze zaliczono m.in.: <i>Juncus subnodulosus</i>, <i>Dactylorhiza incarnata</i>, <i>Dactylorhiza majalis</i>, <i>Parnassia palustris</i>, <i>Valeriana</i></p>

	<i>dioica</i> , <i>Carex diandra</i> , <i>Sphagnum teres</i> , <i>Sphagnum warnstorffii</i> , <i>Campylium stellatum</i> , <i>Bryum pseudotriquetrum</i> , <i>Tomentypnum nitens</i> , <i>Helodium blandowii</i> , <i>Palustriella commutata</i> .
Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 10% areалу siedliska, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 50% areálu siedliska oraz oceny złej U2 w obrębie około 40% areálu siedliska. FV - Dominują gatunki charakterystyczne dla siedliska lub możliwa współdominacja gatunków z klasy <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i> . U1 - Brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska i innych zbliżonych ekologicznie (np. ze związków <i>Magnocaricion</i> lub <i>Caltion</i>), mniej więcej równy. U2 - Wyraźnie dominują gatunki nie zaliczane do charakterystycznych.
Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 10% areálu siedliska, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 50% areálu siedliska oraz oceny złej U2 w obrębie około 40% areálu siedliska. FV - Całkowite pokrycie mchów ponad 50% przy dominacji mchów brunatnych (za wyjątkiem <i>Sphagnum warnstorffii</i> oraz <i>S. teres</i>). U1 - Pokrycie mchów w przedziale 20-50% z czego co najmniej 20% pokrywają mchy brunatne (za wyjątkiem <i>Sphagnum warnstorffii</i> oraz <i>S. teres</i>). U2 - Całkowite pokrycie mchów < 20% lub śladowy udział mchów brunatnych (za wyjątkiem <i>Sphagnum warnstorffii</i> oraz <i>S. teres</i>).
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. FV - Brak obcych gatunków inwazyjnych.
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 10% areálu siedliska, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 20% areálu siedliska oraz oceny złej U2 w obrębie około 70% areálu siedliska. FV - Brak lub pojedyncze gatunki ekspansywne. U1 - Gatunki ekspansywne o pokryciu < 5%. U2 - Gatunki ekspansywne o pokryciu > 5%. Do gatunków ekspansywnych zalicza się m.in.: <i>Phragmites australis</i> , <i>Molinia caerulea</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Urtica dioica</i> , <i>Juncus effusus</i>
Zakres pH	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 10 % areálu siedliska oraz oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 90% areálu siedliska. FV - pH powyżej >7. U1 - pH 6-7 Uwaga: Wskaźnik powinien być oceniany fakultatywnie z uwagi na dominującą, specyficzną postać siedliska w wariancie subneutralnym.

		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie co najmniej 10% powierzchni siedliska w obszarze, osiągnięcie oceny FV z oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 80% powierzchni siedliska. Poprawa stanu siedliska z oceny złej U2 na ocenę niezadowolającą U1 w obrębie około 10% areálu siedliska. FV - Brak lub pojedyncze. U1 - Udział 5-15%. U2 - Udział >15%.
		Stopień uwodnienia	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 40% areálu siedliska, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 50% areálu siedliska oraz oceny złej U2 w obrębie około 10% areálu siedliska z uwzględnieniem naturalnych procesów. FV - Poziom wody mniej więcej równo z powierzchnią gruntu lub do -10 cm poniżej. U1 - Poziom wody mierzony w piezometrze (lub oceniony w inny sposób) ok. 10-20 cm poniżej gruntu. U2 - Poziom wody mierzony w piezometrze (lub oceniony w inny sposób) >20 cm poniżej gruntu lub trwały, nadmierny zalew powierzchniowy, np. na skutek działalności bobrów.
		Pozyskanie torfu	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. FV - Brak pozyskiwania torfu lub niezauważalne ślady historycznego pozyskiwania.
		Melioracje odwadniające	Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. U1 - Obecna sieć historycznych rowów melioracyjnych w niewielkim zakresie wpływa na warunki wodne siedliska.
4.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Brak występowania siedliska w obszarze objętym planem zadań ochronnych.	
5.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areálu siedliska przyrodniczego (min. 10 ha) na poziomie oceny właściwej (FV).
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 75% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 25% powierzchni siedliska w obszarze. FV - Typowa kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej. U1 - Kombinacja florystyczna zniekształcona lub nienaturalnie zubożona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie. Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających w obszarze zaliczono m.in.: gwiazdnicę wielkokwiatową <i>Stellaria holostaea</i> , gajowca żółtego <i>Galeobdolon luteum</i> , przytulię wonną <i>Galium odoratum</i> , turzycę leśną <i>Carex sylvatica</i> , prosownicę rozpierzchłą <i>Millium effusum</i> , fiołka leśnego <i>Viola reichenbachiana</i> , narecznicę samczą <i>Dryopteris filix-mas</i> , wiechlinę

	gajową <i>Poa nemoralis</i> , kokoryczkę wielkokwiatową <i>Polygonatum multiflorum</i> , zawilca gajowego <i>Anemone nemorosa</i> , zerwę kłosową <i>Phyteuma spicatum</i> . W warstwie mszystej: żurawca falistego <i>Atrichum undulatum</i> oraz mchy z rodzaju dzióbekowiec <i>Eurhynchium</i> sp. Dopuszcza się sytuacje niemal nagiego runa wynikającą z silnego zacinienia dna lasu.
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska przyrodniczego w regionie.</p> <p>U1 - We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska przyrodniczego w regionie, przy czym są zaburzone relacje ilościowe.</p>
Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 70% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - > 90% gatunków typowych dla grądów w drzewostanie.</p> <p>U1 - 50-90%.</p> <p>U2 - <50%.</p>
Udział graba	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV (> 10% graba w drzewostanie) w obrębie około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 (< 10% graba w drzewostanie) w obrębie około 40% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 (brak graba w drzewostanie, obecny jedynie w podroście lub jego brak) w obrębie nie więcej niż 10 % powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - > 10% graba w drzewostanie.</p> <p>U1 - < 10% graba w drzewostanie.</p> <p>U2 - Brak graba w drzewostanie, obecny jedynie w podroście lub jego brak.</p>

Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 40% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U2 w obrębie około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - < 10% gatunków „wczesnosukcesyjnych”, ale obecne.</p> <p>U1 – 10-30% gatunków „wczesnosukcesyjnych” lub ich brak.</p> <p>U2 - >30% gatunków „wczesnosukcesyjnych”.</p> <p>Do gatunków wczesnosukcesyjnych w obszarze zaliczamy: topolę osikę, wierzbę iwę, brzozę brodawkowatą, klon zwyczajny, klon jawor.</p>
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - <10% gatunków obcych ekologicznie.</p> <p>U1 - 10-50% gatunków obcych ekologicznie.</p>
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - <1% gatunków obcych geograficznie i nie odnawiających się.</p> <p>U1 - <10% gatunków obcych geograficznie.</p>
Martwe drewno (łącznie zasoby)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 w obrębie około 70% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - > 20m³/ha.</p> <p>U1 - 10-20m³/ha.</p>

	U2 - <10 m ³ /ha.
Martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50 cm grubości	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 w obrębie około 70% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - > 5szt./ha.</p> <p>U1 – 3-5szt./ha.</p> <p>U2 - <3szt./ha.</p>
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV – > 10% udział objętościowy drzew starszych, niż 100 lat.</p> <p>U1 – < 10% udział drzew starszych niż 100 lat ale > 50% udział drzew starszych niż 50 lat.</p> <p>U2 - < 10% udział drzew starszych niż 100 lat i < 50% udział drzew starszych niż 50 lat.</p>
Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Odnowienie obfite, z udziałem grabu, reagujące na luki i prześwietlenia.</p> <p>U1 - Odnowienie tylko pojedyncze lub bez udziału graba.</p> <p>U2 - Brak odnowienia.</p>
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV – Struktura zróżnicowana, > 50% powierzchni pokrytej przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia.</p>

	<p>U1 – Jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni.</p> <p>U2 - Struktura silnie uproszczona.</p>
Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na około 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Brak gatunków inwazyjnych.</p> <p>U1 - Obecny maks. 1 gatunek inwazyjny nie bardzo silnie ekspansywny – niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i>.</p> <p>FV - Więcej niż jeden gatunek lub jeden bardzo liczny.</p>
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny co najmniej niezadowolającej U1 na około 30% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na nie więcej niż 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Rodzime gatunki ekspansywne występują co najwyżej pojedynczo.</p> <p>U1 - Podwyższony udział rodzimych gatunków ekspansywnych.</p> <p>U2 - Bardzo liczne gatunki ekspansywne.</p>
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na nie więcej niż 5% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Brak znaczących śladów zniszczeń.</p> <p>U1 - Nieliczne ślady.</p> <p>U2 - Silne zniszczenia runa lub gleby.</p>
Inne zniekształcenia	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na nie więcej niż 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p>

			<p>FV - Brak zniekształceń.</p> <p>U1 - Występują lecz mało znaczące.</p>
6.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areалу siedliska przyrodniczego (min. 0,13 ha) na poziomie oceny właściwej (FV).
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U1 na około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Typowa kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej.</p> <p>U1 - Zubożona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie.</p> <p>Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających w obszarze zaliczono gatunki acidofilne m.in.: orlicę pospolitą <i>Pteridium aquilinum</i>, kostrzewę owczą <i>Festuca ovina</i>, śmiałka pogiętego <i>Deschampsia flexuosa</i>, jastrzębce <i>Hieracium</i> sp., turzycę pigułkowatą <i>Carex pilulifera</i>, konwalię majową <i>Convallaria majalis</i>, konwajkę dwulistną <i>Maianthemum bifolium</i>, borówkę brusznicę <i>Vaccinium vitis-idaea</i>, borówkę czarną <i>Vaccinium myrtillus</i>, pszenca leśnego <i>Melampyrum pratense</i>, trzęślicę modrą <i>Molinia caerulea</i>.</p>
		Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska w regionie.</p> <p>U1 - We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym ich relacje ilościowe mogą być zaburzone.</p>
		Udział dębu w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Udział dębu > 70%.</p>
		Udział sosny w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Udział sosny < 10%.</p>
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - < 10% gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie.</p>
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV (< 1% gatunków obcych nie odnawiających się) w obrębie około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 (umiarkowany udział świerka w podrostach) na około 50%</p>

	powierzchni siedliska w obszarze. FV - < 1% gatunków obcych nie odnawiających się. U2 - Umiarkowany udział świerka w podrostach.
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny złej U2 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze U2 - <10m ³ /ha.
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m i >50 (30) cm grubości	Utrzymanie oceny złej U2 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze U2 - <3 szt./ha.
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny właściwej FV na całej powierzchni siedliska w obszarze. FV - > 10% udział drzew starszych, niż 100 lat.
Naturalne odnowienia dębu	Utrzymanie oceny właściwej FV na całej powierzchni siedliska w obszarze. FV - Odnowienie liczniejsze niż pojedyncze.
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie oceny właściwej FV na całej powierzchni siedliska w obszarze. FV - > 50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i przerzedzenia.
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na całej powierzchni siedliska w obszarze. U1 - Obecny najwyżej jeden gatunek, nie bardzo silnie ekspansywny.
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (nitrofilne, okrajkowe, porębowe, w tym trzcinnik piaskowy i jeżyny)	Utrzymanie oceny właściwej FV na około 90% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na około 10% powierzchni siedliska w obszarze. FV - Brak rodzimych gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy w runie. U1 - Udział rodzimych gatunków ekspansywnych podwyższony, lecz nie bardzo ekspansywne.
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze. Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze. FV - Brak zniszczeń.

			U1 - Występują mało znaczące zniszczenia.
		Inne zniekształcenia (zaśmiecanie, wydeptywanie, rozjeżdżanie)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Brak zniekształceń.</p> <p>U1 - Występują mało znaczące zniekształcenia.</p>
7.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areału siedliska przyrodniczego (min. 18 ha) na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów. .
		Gatunki charakterystyczne	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75 % powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Typowa kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej.</p> <p>U1 - Kombinacja florystyczna zubożona w stosunku do typowej dla siedliska przyrodniczego w regionie.</p> <p>Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających w obszarze zaliczono m.in.: czartawę pospolitą <i>Circaea lutetiana</i>, niecierpka pospolitego <i>Impatiens noli-tangere</i>, niecierpka drobnokwiatowego <i>Impatiens parviflora</i>, turzycę błotną <i>Carex acutiformis</i>, wiechlinę zwyczajną <i>Poa trivialis</i>, wietlicę samieczą <i>Athyrium filix-femina</i>, kostrzewę olbrzymią <i>Festuca gigantea</i>, ziarnopłon wiosenny <i>Ficaria verna</i>, pokrzywę zwyczajną <i>Urtica dioica</i>, przytulię czepną <i>Galium aparine</i>, śmiałka darniowego <i>Deschampsia caespitosa</i>, kuklika pospolitego <i>Geum urbanum</i>, gajowca żółtego <i>Lamium galeobdolon</i>, jasnotę plamistą <i>Lamium maculatum</i>, czyśćca leśnego <i>Stachys sylvatica</i>, bodziszka cuchnącego <i>Geranium robertianum</i>. Natomiast w podtypie źródłiskowym siedliska – częste występowanie taksonów związanych z ruchliwymi wodami podziemnymi (rzeżucha gorzka <i>Cardamine amara</i>, kozłek dwupienny <i>Valeriana dioica</i>, potocznik wąskolistny <i>Berula erecta</i>, przetacznik bobowniczek <i>Veronica beccabunga</i>, kozłek bżowy <i>Valeriana sambucifolia</i>, śledziennica skrętolistna <i>Chrysosplenium alternifolium</i>, pępawa błotna <i>Crepis paludosa</i>, turzycza rzadkokłosa <i>Carex remota</i>). Warstwę mszystą tworzą przede wszystkim: płaskomerzyk falisty <i>Plagiomnium undulatum</i>, pospolite gatunki z rodzaju krótkosz <i>Brachythecium</i> sp.i dzióbkwiec <i>Eurhynchium</i> sp. a także gatunki z rodzaju <i>Cratoneuron</i>, <i>Palustriella</i>, <i>Calliergonella</i>, <i>Mnium</i>.</p>
		Gatunki dominujące	<p>Utrzymanie oceny FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p>

	<p>FV – We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są naturalne stosunki ilościowe – nie ma dominacji facjalnej.</p> <p>U1 - We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym zaburzone relacje ilościowe – dominacja facjalna wynikająca z zaburzenia.</p>
Gatunki obce geograficzne w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Utrzymanie oceny właściwej U2 na około 5% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - < 1% gatunków obcych nie odnawiających się.</p> <p>U1 - 1-10% bez odnowień.</p> <p>U2 - Większy udział lub obecne odnowienia.</p>
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 w obrębie około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Obecny najwyżej jeden gatunek obcy, nieliczny, sporadyczny.</p> <p>U1 - Więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 gatunek jeżeli liczny.</p>
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Ekspansywne gatunki rodzime – apofity - w runie nie bardzo ekspansywne, w naturalnym udziale.</p> <p>U1 - Ekspansywne gatunki rodzime w runie silnie ekspansywne lecz nie ograniczające różnorodności runa.</p>
Martwe drewno (łącznie zasoby)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 5% powierzchni siedliska.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - > 20m³/ha.</p> <p>U1 - 10-20m³/ha.</p>

	U2 - <10 m ³ /ha.
Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i >50(30)cm grubości	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 20% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na około 70% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - > 5szt./ha.</p> <p>U1 – 3-5szt./ha.</p> <p>U2 - <3szt./ha.</p>
Naturalność koryta rzecznego (stosować tylko, jeżeli występowanie łęgu jest związane z ciekim)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Brak regulacji naturalnych cieków.</p>
Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze z uwzględnieniem procesów naturalnych.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze z uwzględnieniem procesów naturalnych. .</p> <p>FV - Dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/zbiorowiska roślinnego.</p> <p>U1 - Dynamika zalewów i przewodnienie podłoża obniżone w stosunku do normalnego.</p>
Wiek drzewostanu	<p>Osiągnięcie oceny FV na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny złej U2 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - >20% udział w drzewostanie drzew starszych, niż 100 lat.</p> <p>U1 – < 20% udział drzew starszych niż 100 lat ale > 50% udział drzew starszych niż 50 lat.</p> <p>U2 - <20% udział drzew starszych niż 100 lat i <50% udział drzew starszych niż 50 lat.</p>
Pionowa struktura roślinności	<p>Osiągnięcie oceny właściwej FV na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowalającej U1 na około 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p>

		<p>Utrzymanie oceny złej U2 na około 25% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Pionowa struktura roślinności naturalna, zróżnicowana.</p> <p>U1 - Struktura antropogenicznie uproszczona ale z zachowaniem cech typowego zbiorowiska leśnego.</p> <p>U2 - Struktura silnie uproszczona, zazwyczaj juwenalizacja lub okresowe wylesienie.</p>
	Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Osiągnięcie lub utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na około 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Odnowienie naturalne obfite.</p> <p>U1 - Odnowienia nieliczne ale obecne.</p>
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na około 75% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na powierzchni około 25% powierzchni siedliska.</p> <p>FV - Brak istotnych zniszczeń runa i gleby związanych z pozyskaniem drewna.</p> <p>U1 - Nieliczne ślady.</p>
	Inne zniekształcenia	<p>Utrzymanie oceny właściwej FV na 90% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Utrzymanie oceny niezadowolającej U1 na około 10% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>FV - Brak innych zniekształceń.</p> <p>U1 - Nieliczne zniekształcenia.</p>